

Tájékoztató az országos jelentőségű védett természeti területekről és a „Natura 2000” területekről

Magyarország területének 9,1 százaléka országos jelentőségű, egyedi jogszabállyal védett természeti terület. Az első területi védetté nyilvánításra 1939-ben került sor, ekkor mondta ki a földművelésügyi miniszter a Debreceni Nagyerdő egy részének védetté nyilvánítását.

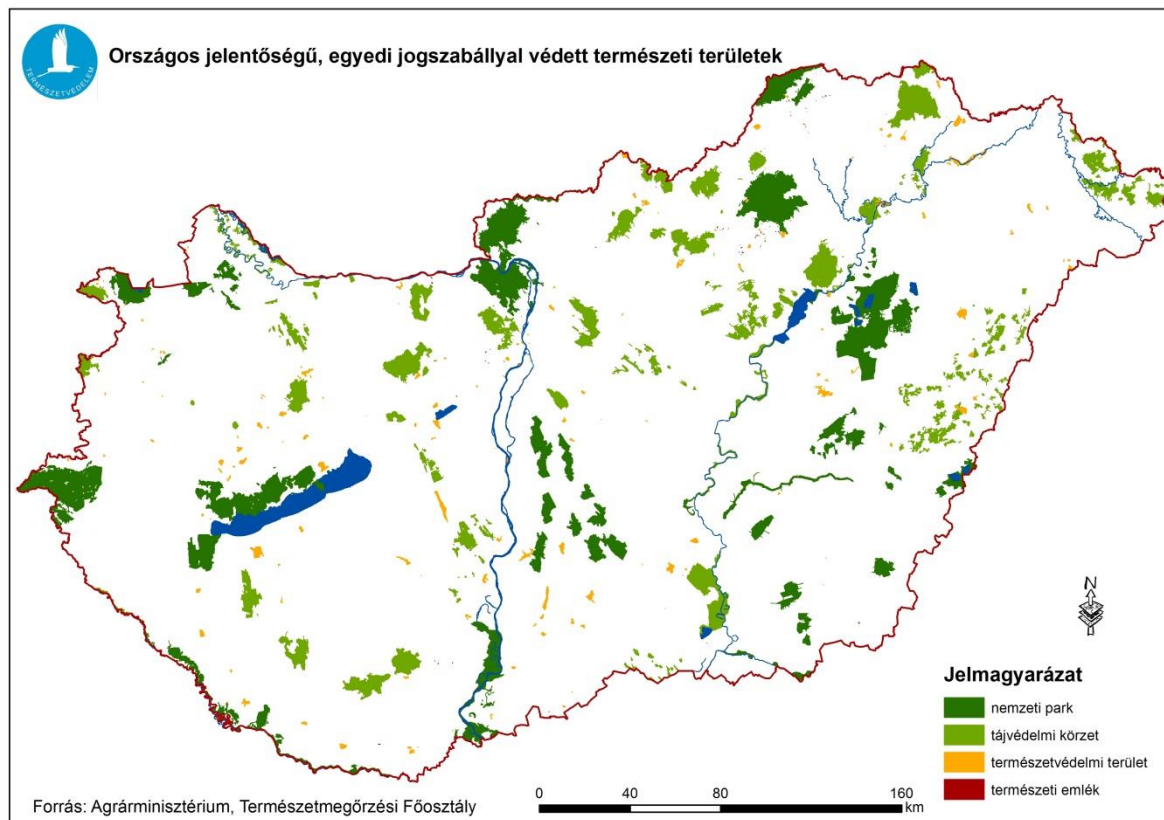
Magyarország országos jelentőségű védett természeti területeinek közel 50 %-a (372 000 hektár) 1972–1987 között létesült. Ez volt a védetté nyilvánítások első intenzív időszaka. Ekkor jöttek létre első nemzeti parkjaink. Az ezt követő 15 évben, 2002-ig történt védetté nyilvánításokkal (415 000 hektár) – amely szintén egy, az Őrségi Nemzeti Park létesítésével végződött intenzív szakasznak tekinthető – lényegében kialakult a védett természeti területek országos hálózata.

A védetté nyilvánítások folyamata azonban nem állt le, hanem azt követően is tovább folytatódik másfajta szakmai megközelítéssel. A nagy kiterjedésű, táji léptékű ökoszisztemeket magukban foglaló és ezek megőrzésére hivatott védett természeti területek kialakítása helyett inkább a kisebb kiterjedésű, speciális természeti értékekkel rendelkező, különleges kezelést igénylő területek kiemelt természetvédelmi oltalmának megteremtése került előtérbe.

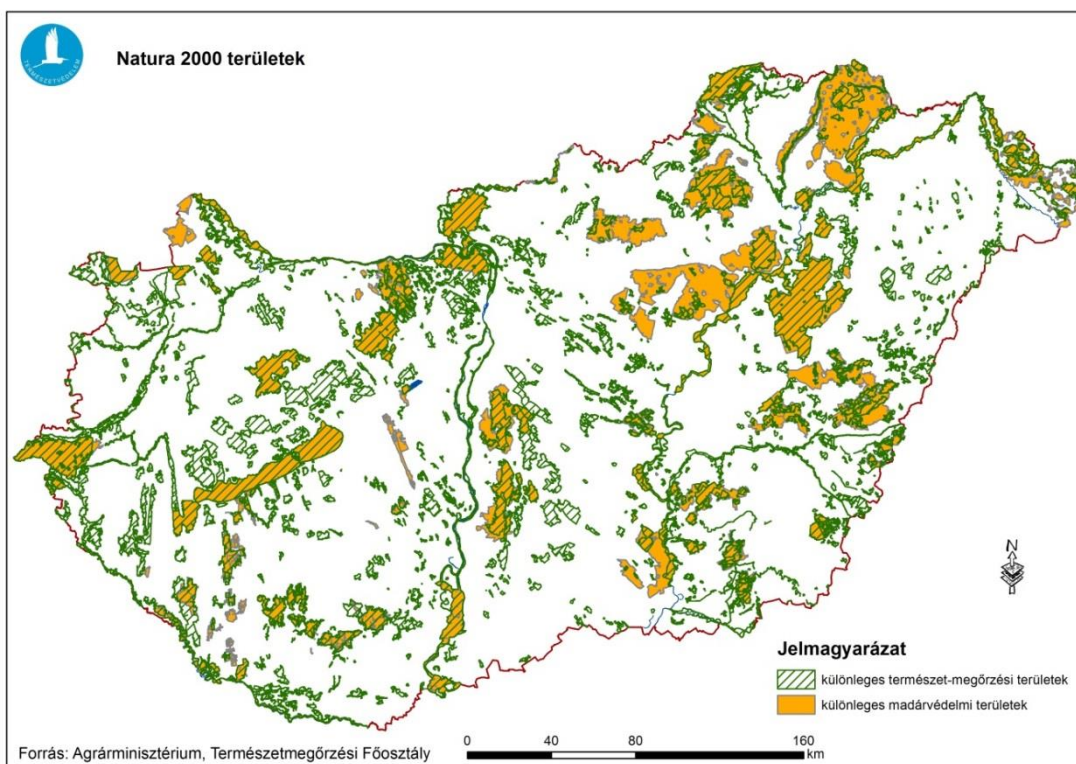
Példa erre az összes ismert hazai kaptárkő-előfordulás természeti emlékké (41 db) megvalósult védetté nyilvánítása 2014-ben, vagy az egyes földtani alapszelvények és földtani képződmények védetté nyilvánításáról szóló miniszteri rendelet 2015-ös kihirdetése, ami egy országos földtudományi természetvédelmi védetté nyilvánítási program kezdetét jelentette (25+3 új természeti emlék).

A Natura 2000 területek kijelölési folyamata hazánk európai uniós csatlakozási folyamat során, a 2000-es évek elején kezdődött. A területkijelölés több fázisa után a hálózat kialakítását Magyarország 2011-ben lezárta. A Natura 2000 hálózat alapvetően statikus rendszer, mind a bővítés, mind pedig a védelmi státusz visszavonása az Európai Bizottság jóváhagyásához kötött. Utoljára 2012-ben bővült még néhány kisebb területtel a magyarországi hálózat, mivel az EU Bizottsága kompenzációs területek kijelölését rendelte el.

Az országos jelentőségű, egyedi jogszabállyal védett területek megoszlása Magyarországon

A Natura 2000 területek megoszlása Magyarországon

Országos jelentőségű, egyedi jogszabállyal védett természeti területek és Natura 2000 területek kiterjedésének alakulása 1939-2018 között

